

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

REGIONSUDVALGET

RU'S 131. PLENARFORSAMLING OG ÅBNING AF DEN EUROPÆISKE UGE FOR REGIONER OG BYER, 8.10.2018-10.10.2018**Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — De økonomiske politikker i euroområdet og med henblik på den årlige vækstundersøgelse 2019**

(2018/C 461/01)

Fremlagt af de politiske grupper EPP, PES, ALDE, EA og ECR

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG,

- der henviser til Kommissionens meddelelse om den årlige vækstundersøgelse 2018 ⁽¹⁾ og det europæiske semester 2018
- der henviser til sin resolution af 11. oktober 2017 om det europæiske semester 2017 og med henblik på den årlige vækstundersøgelse 2018 og sin resolution af 1. februar 2018 om Kommissionens årlige vækstundersøgelse 2018
- der henviser til Europa-Parlamentets beslutninger af 26. oktober 2017 om den økonomiske politik i euroområdet ⁽²⁾ og af 14. marts 2018 om den årlige vækstundersøgelse 2018,

1. bemærker det generelt langsomme og ujævne tempo i EU-relevante strukturreformer i hele EU målt ud fra gennemførelsesgraden af de landespecifikke henstillinger ⁽³⁾. Udvalget fremhæver, at der er brug for reformer i alle medlemsstater for at fremme konkurrenceevnen og væksten, styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og den økonomiske konvergens og øge modstandsdygtigheden over for eksterne chok, hvilket er vigtigt for stabiliteten i euroområdet. Udvalget understreger, at navnlig manglende ejerskab på landeniveau og til dels også utilstrækkelig administrativ og institutionel kapacitet i vide kredse anses for at være hovedårsagerne til den utilfredsstillende gennemførelse af de landespecifikke henstillinger ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ COM(2017) 690 final.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0418&language=DA&ring=A8-2017-0310>.

⁽³⁾ Kommissionens meddelelse om de landespecifikke henstillinger 2018, s. 3, (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/DA/COM-2018-400-F1-DA-MAIN-PART-1.PDF>); se også Kommissionens konsekvensanalyse af forslaget til et reformstøtteprogram <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>.

⁽⁴⁾ Se s. 23-26 i den konsekvensanalyse, der er nævnt i den foregående fodnote.

2. noterer sig den store stigning i antallet af landespecifikke henstillinger, der er rettet direkte til de lokale og regionale myndigheder (36 % i 2018 sammenlignet med 24 % i 2017) ⁽⁵⁾. Udvalget bemærker også, at territorierelaterede henstillinger udgør 83 % af alle landespecifikke henstillinger (sammenlignet med 76 % i 2017), hvis de opgøres som de landespecifikke henstillinger, der involverer lokale og regionale myndigheder, selv når det kun er indirekte, og dem, der ikke involverer lokale og regionale myndigheder, men som har en territorial indvirkning;
3. bemærker, at 48 % af de 124 specifikke henstillinger, som i 2018 rettes til de lokale og regionale myndigheder, og/eller som peger på problemer, der vedrører territoriale forskelle, allerede blev offentliggjort i 2015. Udvalget bifalder derfor Kommissionens vurdering af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger over flere år, som viser, at over to tredjedele af de landespecifikke henstillinger, der er offentliggjort siden starten af det europæiske semester i 2011, er blevet gennemført med mindst »visse fremskridt« ⁽⁶⁾. Udvalget beklager imidlertid den vedvarende mangel på gennemsigtighed vedrørende de kriterier, som vurderingen er baseret på;
4. fremhæver, at det europæiske semester bør tilpasses til en langsigtet EU-strategi for realiseringen af FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling på EU-plan. Overgangen til en ny europæisk strategisk ramme, der skal afløse Europa 2020-strategien, vil være en god lejlighed til at reformere det europæiske semesters forvaltning;
5. insisterer kraftigt på, at de landespecifikke henstillinger eksplicit bør tackle territoriale udfordringer og de lokale og regionale myndigheders rolle i kortlægningen og håndteringen af dem. Samtidig bør lokale og regionale udfordringer og fremtidsscenarier eksplicit analyseres og behandles i den årlige vækstundersøgelse og landerapporterne, hvilket bør afspejles i de nationale reformprogrammer;
6. understreger behovet for at sikre, at det europæiske semester er i fuld overensstemmelse med det mål om økonomisk, social og territorial samhørighed, der er fastsat i traktaten om Den Europæiske Union. Udvalget foreslår, at de landespecifikke henstillinger behandler spørgsmålet om medlemsstaternes samhørighedsudfordringer set over flere år;
7. glæder sig over det europæiske semesters fokus på den europæiske søjle for sociale rettigheder og understreger, at 45 % af de landespecifikke henstillinger for 2018 tildeler de lokale og regionale myndigheder en rolle og/eller tager fat på udfordringer i tilknytning til territoriale forskelle inden for sociale rettigheder ⁽⁷⁾;
8. gentager, at inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder som partnere i planlægningen og anvendelsen af det europæiske semester parallelt med indførelsen af ordninger baseret på flerniveaustyring samt en struktureret, permanent og udtrykkeligt anerkendt rolle for de lokale og regionale myndigheder i væsentlig grad ville styrke ejerskabet af de landespecifikke henstillinger på medlemsstatsniveau. Udvalget fremhæver, at denne inddragelse er så meget desto vigtigere set på baggrund af de stærkere bånd mellem samhørighedspolitikken og det europæiske semester under den flerårige finansielle ramme 2021-2027 og den eventuelle vedtagelse af reformstøtteprogrammet, som også vil blive forvaltet inden for rammerne af det europæiske semester;
9. påpeger derfor, at der er et stort behov for at sikre bedre koordinering og flere synergieffekter mellem processen for det europæiske semester, den fælles forvaltningsmodel og den decentrale karakter af ESI-fondene. Udvalget gentager sit forslag om, at EU vedtager en adfærdskodeks for inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder i det europæiske semester ⁽⁸⁾ og fremhæver, at et sådant forslag er i tråd med nærhedsprincippet og den nuværende fordeling af beføjelser og kompetencer på tværs af medlemsstaternes forvaltningsniveauer. Udvalget påpeger, at adfærdskodeksen bør tage højde for de relevante erfaringer med den europæiske adfærdskodeks om partnerskab under samhørighedspolitikken ESI-fonde ⁽⁹⁾ samt den gode praksis for en omfattende inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i semestret, der findes i nogle lande;
10. glæder sig over den »stærke« henstilling fra EU's taskforce om nærhedsprincippet, der går på, at medlemsstaterne bør følge de retningslinjer, Kommissionen har udstukket til fremme af en større grad af deltagelse og ejerskab af de landespecifikke henstillinger set i lyset af, at de økonomiske reformer kan have konsekvenser for alle forvaltningsniveauer. Dette bør omfatte mere end de nationale myndigheder og inddrage de lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet generelt ⁽¹⁰⁾;

⁽⁵⁾ http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRS_draft_final.pdf

⁽⁶⁾ Kommissionens meddelelse om de landespecifikke henstillinger for 2018, s. 3.

⁽⁷⁾ http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRS_draft_final.pdf

⁽⁸⁾ Se RU's udtalelse om »Forbedring af forvaltningen af det europæiske semester: En adfærdskodeks for inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder« af 11. maj 2017.

⁽⁹⁾ Kommissionens delegerede forordning om den europæiske adfærdskodeks for partnerskab inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde (nr. 240/2014).

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en

11. beklager, at Kommissionen endnu ikke har givet nogen definition af »strukturreformer« i forbindelse med EU's økonomiske styring og mulig støtte gennem EU-programmer såsom det foreslåede reformstøtteprogram. Udvalget gentager i den forbindelse, at i henhold til nærhedsprincippet bør anvendelsesområdet for strukturelle reformer, der kan komme i betragtning til EU-støtte, kun omfatte de områder, der er strategiske og relevante for gennemførelsen af målene i EU-traktaten og direkte vedrører EU's kompetenceområder. RU afviser ethvert forslag om at finansiere ikke nærmere definerede strukturreformer i medlemsstater, hvis der ikke er blevet foretaget en forudgående analyse af den europæiske merværdi, og hvis reformerne ikke direkte vedrører EU's traktatfæstede kompetenceområder. Udvalget gør i den forbindelse opmærksom på sin resolution af 1. februar 2018, hvori det afviste Kommissionens forslag til forordning om ændring af forordningen om fælles bestemmelser (EU) nr. 1303/2013 af 6. december 2017 ⁽¹¹⁾;

12. fremhæver, at det europæiske og nationale niveau på ny må have fokus på den økonomiske situation på lokalt og regionalt plan, og bifalder derfor det østrigske EU-formandskabs anmodning om, at RU ser nærmere herpå. Udvalget minder om, at de lokale og regionale myndigheders budgetter, herunder de sociale udgifter, og især udgifterne til velfærd, var blandt de første, der blev påvirket af den økonomiske og finansielle krise og de deraf følgende budgetkonsolideringer og nedskæringer i overførslerne fra staten. Udvalget bemærker, at budgetterne hos mange lokale og regionale myndigheder stadig er underlagt begrænsninger, selv om krisen ligger ti år tilbage;

13. gentager sin bekymring over det vedvarende lave niveau for offentlige investeringer i EU og især investeringer foretaget af lokale og regionale myndigheder, som i 2017 fortsat var 30 % lavere end 2009-niveauet målt som en andel af BNP ⁽¹²⁾. Udvalget må derfor desværre konstatere, at det ofte er de offentlige investeringer, der rammes hårdest af budgetkonsolideringspolitikkerne, selv om disse investeringer har en direkte indvirkning på de lokale økonomier og på de europæiske borgers dagligdag. Udvalget er desuden foruroliget over den tiltagende centralisering af investeringer. De lokale og regionale myndigheders andel af de offentlige investeringer er stadig på over 50 % i EU som gennemsnit, men er faldet betydeligt i forhold til niveauet i 1990'erne, hvor den lå på 60 % ⁽¹³⁾;

14. bifalder Kommissionens ambition om at bygge på erfaringerne med Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) og investeringsplanen mere generelt med sit forslag til InvestEU-programmet. Udvalget anerkender, at forslaget har potentiale til at forenkle brugen af de finansielle instrumenter, hvilket længe har været et krav fra RU's side, idet den nuværende kompleksitet udgør en hindring for en omfattende og effektiv brug af disse;

15. beklager tendensen i retning af øget protektionisme i den internationale handel og advarer mod de negative konsekvenser forbundet med at bringe det multilaterale handelssamarbejde og tvistbilæggelsessystemerne i fare. Udvalget fastholder imidlertid, at ethvert nyt frihandelsinitiativ altid skal ledsages af forudgående konsekvensanalyser, som på et tidligt tidspunkt kortlægger og kvantificerer eventuelle asymmetriske følgevirkninger for europæiske regioner, så der hurtigt kan findes en politisk løsning;

16. fremhæver, at handelspolitik er et område, hvor EU har enekompetence, og at Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) for nærværende er et af de instrumenter, som afbøder eventuelle negative bivirkninger af handelspolitiske valg. Udvalget beklager, at EGF's midler ikke altid er blevet udnyttet fuldt ud og bemærker, at nogle medlemsstater hidtil har valgt at anvende ESF i stedet. Udvalget vil i en særskilt udtalelse nøje analysere om Kommissionens forslag om at udvide anvendelsesområdet og formålet med EGF samt sænkningen af fondens tærskler vil sikre, at den reformerede EGF skaber merværdi og forhindrer overlapninger og afvejninger set i forhold til ESF+, som det i øjeblikket er tilfældet ⁽¹⁴⁾;

17. gentager sin efterlysning af en stærk og holistisk industripolitisk strategi, som vil give europæisk industri, især SMV'er, mulighed for at håndtere udfordringer og muligheder i tilknytning til digitalisering og dekarbonisering. Det er især nødvendigt at fokusere på investeringer i teknologiske forbedringer hos SMV'er og på arbejdstagernes specialisering gennem løbende efteruddannelse. Udvalget fremhæver igen, at lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle i opbygningen af regionale innovationsøkosystemer og klynger, som er afgørende for en vellykket innovation. Udvalget understreger, at EU's indre marked indtager en central plads i EU's økonomiske og politiske integration og påpeger, at etableringen af det indre marked er et igangværende projekt, som endnu ikke er fuldført på vigtige områder, der navnlig har betydning for forbrugere og SMV'er. Udvalget bifalder Kommissionens forslag om et nyt program for det indre marked efter 2020, som skal danne ramme for støtteforanstaltninger til forbedring af europæiske SMV'ers konkurrenceevne;

⁽¹¹⁾ COM(2017) 826 final.

⁽¹²⁾ Kilde: Eurostat <https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00022&language=en>

⁽¹³⁾ Kommissionen, 7. samhörighedsrapport (s. 168).

⁽¹⁴⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR13_07/SR13_07_DA.pdf

18. bemærker, at behovet for at forbedre den administrative og institutionelle kapacitet er et kerneelement i de fleste af de strukturreformer, som der peges på i det europæiske semester. Udvalget understreger, at andre politiske prioriteter er en af hovedårsagerne til den utilfredsstillende gennemførelse af strukturreformer under det europæiske semester. I visse lande er der desuden en utilstrækkelig administrativ og institutionel kapacitet på de forskellige forvaltningsniveauer: Manglen på kapacitet lægger hindringer i vejen for offentlige og private investeringer, forringer kvaliteten af de offentlige tjenester, der leveres til borgerne og forsinker gennemførelsen af ESI-fondene og andre EU-programmer. Udvalget fremhæver, at 63 % af alle henstillinger, der i 2018 blev rettet direkte til de lokale og regionale myndigheder, handlede om at forbedre den administrative kapacitet;

19. noterer sig, at udfordringerne vedrørende de offentlige forvaltningers kvalitet og kapacitet er mere alvorlige i mange syd- og østeuropæiske lande ⁽¹⁵⁾, selv om ansøgningerne indgivet under støtteprogrammet for strukturreformer kommer fra en bred vifte af medlemsstater. Udvalget bifalder, at de lokale og regionale myndigheder får adgang til støtteprogrammet for strukturreformer og opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til at tage hånd om behovet for opbygning af kapacitet hos de lokale og regionale myndigheder. Udvalget glæder sig over Kommissionens engagement i at styrke koordineringen mellem de forskellige EU-støttede muligheder for kapacitetsopbygning og gentager, at Kommissionen bør arbejde på en overskuelig måde ved at offentliggøre ét enkelt strategisk dokument ⁽¹⁶⁾.

20. opfordrer Kommissionen til at foretage en vurdering af, hvordan EU-reglerne om offentlige udbud er blevet indarbejdet i de nationale lovgivninger, og hvordan de anvendes. Der bør fokuseres på både anvendelsen af disse regler på lokalt og regionalt niveau — i betragtning af den rolle, som de subnationale myndigheder spiller inden for offentlige indkøb — og på spørgsmålet om, hvorvidt de nye standarder har forenklet eller kompliceret reglerne på dette område. Udvalget bemærker, at der er brug for yderligere fremskridt i retning af digitale offentlige udbud, hvor medlemsstaterne bør stræbe efter en hurtig digital omstilling af procedurerne og indførelse af e-procedurer i alle vigtige faser;

21. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, det østrigske formandskab for Rådet og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 10. oktober 2018.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹⁵⁾ Argumentationen herfor er sammenfattet på s. 27 i Kommissionens konsekvensanalyse af forslaget til et reformstøtteprogram <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

⁽¹⁶⁾ <https://memportal.cor.europa.eu/Handlers/ViewDoc.ashx?doc=COR-2018-00502-00-00-AC-TRA-DA.docx>